

Una din dorințele mele secrete este aceea de-a călători. Copil fiind, visam cu ochii deschiși pe marginea lecturilor făcute din mari povestitori români și străini (Petre Ispirescu, H.C.Andersen, Frații Grimm etc.), mă emoționeam peste poate și sufeream până la lacrimi alături de micuții eroi ce se jertfeau pentru eternul triumf al binelui și pentru frumusețea cuceritoare a sentimentelor atotumane. Dumnezeu, cât m-au răscolit suferințele atroce îndurate de micuța sirenă a inegalabilului Andersen, și cât m-a înduioșat supremul ei sacrificiu, conștient asumat, pentru a fi – din păcate, vai, atât de puțin ! – alături de prințul ei mult iubit și atât de nevrednic de ea ! (N.B. E un incontestabil merit al poveștilor nemuritoare, că la recitirea lor, și astăzi mă învăluie o dulce și tainică tulburare, ce-și stoarce lacrima nevinovăției din izvorul pur al copilăriei...) Mai apoi am "călătorit" în epoci și pe tărâmurii mirifice, de pe Olimp până pe insula lui Robinson Crusoe, din codrii seculari ai Carpaților apărați de răzeșii lui Ștefan cel Mare, până în nesfârșitele preerii americane, unde se stingeau ultimii mohicani și apașii lui Winnetou...

Ei bine, dacă astăzi aș avea posibilitatea să călătoresc de-adevăratelea, mi-ar plăcea să merg în Extremul Orient, în China și Japonia. Adică în cutarea unei culturi și înțelepciuni vertebrată pe milenii și înveșmântată într-un esoteric captivant. De-abia prin integrare (firește, o integrare aproximativă, de circumstanță) în exotismul devorator al acestei imense culturi, cred că noi, europenii, am putea aprecia dimensiunile amețitoare ale unei gândiri precât Everestul. Iar perseverența căutătorilor va cu siguranță răsplătită de deliciile indicibile ale dezghiocării ermetismului și a tâlcuirii laconismului cugetării legendarului Lao Zi, ori a seniorului Confucius. ... Cultura chineză a influențat-o pe cea japoneză (și nu numai !) într-un mod copios și decisiv, pentru o perioadă de mai multe secole : de la exprimare și poezie, până la eticheta curții imperiale, îmbrăcăminte și arta culinară. Fapt care rezultă cu prisosință din Însemnări de căpătâi, cartea de... căpătâi a doamnei Sei Șonagon, una din cele mai faimoase prozatoare nipone, alături de doamna Murasaki, autoarea celebrului Geinji – capodopera incontestabilă a prozei clasice japoneze.

Din proza medievală chineză amintesc aici doar câteva scrieri de-un farmec irezistibil: "bătrânul" roman (unul din cele mai vechi din literatura universală) Pe malul apei al lui Și Nai An – romanul (parțial ajuns în zilele noastre) unei revolte populare, Călătorie spre soare apune al lui U Ceng-En, splendida simfonie de culori care se numește Visul din pavilionul roșu și, desigur, fermecătoarele nuvele chinezești medievale (Huaben), unde se citează cele cinci cauze ale neliniștii umane : alcoolul (beția), plăcerea carnală, bogăția, trufia și mânia, deasemenea unde, într-un limbaj cuceritor prin simplitate și naturalețe – apelând la înțelepciunea și frumusețea inalterabilă a proverbelor (de pildă : "Dacă virtutea se înalță cu un cot, diavolul își umflă ispita cu un stânjen"), aceste bijuterii literare știu cu atâta haz să biciuie defectele, dar și să elogieze calitățile celor care merită.

Din proza chineză modernă voi menționa doar două romane, care mie mi-au plăcut în mod deosebit : Nopti reci – o nefericită și răscolitoare poveste de dragoste a unui tipograf tuberculos, roman scris într-un stil simplu și agreabil de eminentul scriitor Ba Jin ; cea de-a doua carte fiind Miezul nopții a scriitorului Mao Dun, excelent roman despre voracitatea capitalistă a Sanghaiului. Să fie o simplă coincidență predilecția celor doi scriitori spre titluri...noptatece ?! Pentru a îngroșa nedumerirea, amintesc că aproximativ în aceeași perioadă, celebrul scriitor

Scris de George Petrovai

Miercuri, 01 August 2012 15:47 -

francez François Mauriac, laureat al premiului Nobel pentru literatură, își elaborează romanul Sfârșitul nopții !...

În literatura japoneză contemporană, o mențiune specială se cuvine lui Yasunari Kawabata, laureat al premiului Nobel pentru literatură : un scriitor de mare sensibilitate și finețe psihologică, posesor al unui limbaj elegant, duios și sugestiv, așa cum reiese cu prisosință din singurele trei romane, pe care – până în prezent – am avut posibilitatea să le citesc și recitesc : Sembazuru (subintitulat Stol de păsări albe, aluzie la fetița iradiată după bombardamentul atomic, și care a murit înainte de-a confecționa cei o mie de cocori de hârtie, căci – spune legenda – într-un asemenea chip te poți vindeca), strania povestire Frumoasele adormite, precum și admirabilul roman al faptului cotidian dintr-o familie, Vuietul muntelui. De altminteri, asupra lui Yasunari Kawabata +ntr-un amplu eseu.

AUTOR: George Petrovai

www.sighet-online.ro